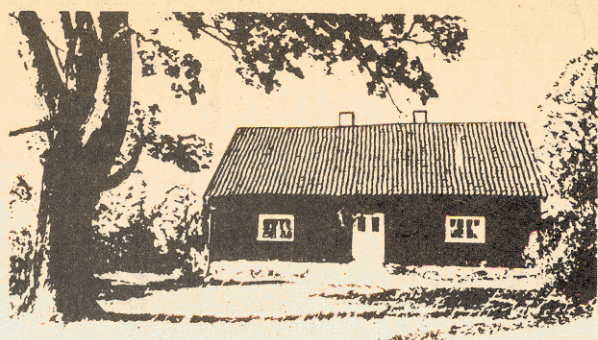

Den siste soldaten

Han bor på kullen invid ån. Han har hustru och fem barn. Dessutom en ko, en gris och några hönor. Och ett päronträd. Krusbärsbuskar, potatisland, jordkällare. Från köksfönstret har han utsikt över ån, där han brukar fiska. Det finns gott om gäddor, aborre, braxen... En och annan gång snarar han en hare, fast det är olagligt. För det mesta har han alltså sovel på bordet. Det värsta är att stugtaket läcker. När det regnar droppar det rakt ner i ungarnas bäddar. Han har klagat hos de höga herrar som har makten, men ännu har ingen åtgärd blivit gjord. Golvet i kammarn är upprutet också! Råttorna tar sig igenom lite varstans...

en, som sagt, i stort sett har han det bra med sin familj. Över dörren hänger hans nummerskylt och invid skåpet står vapenkistan med numro 343 inbränt i locket. Varje söndag går han i kyrkan iförd uniform och vita handskar, och med jämna tidsintervaller är han kallad för excersis till Malma hed. På kalas i socknen är han fint placerad vid bordet, näst efter klockarn och hundratunnlandsbonden. Och inget krig har det varit på länge. Så han har fått vara hemma hos de sina och sköta sin ägandes åkerlapp.

Få se nu hur det blir med Norge! Det glunkas om att "baggarna" börjat anlägga fästningar längs svenska gränsen... Det ryktas också att det 200 år gamla indelningsverket ska avskaffas och allmän värnplikt införas. Och att rösträtten ska utvidgas: ett gevär, en röst... Ja, ja, mycket sker i en gammal soldats liv.

★Men här har han haft det gott med sin Emilia. En duktig, tålig kvinna. Lite gnatig ibland. Men för all del, hon har haft det strävsamt med många barnsängar, reumatism och stundom i värsta vargavintern tomt i skafferiet.

Läget på stugan är fint, det är det. Inte bara nära till ån utan också till kvarnen, när man ska mala sitt korn. Han brukar själv bära dit säcken eller använda dragkärra. Mer blir det inte på åkern som hör till

soldattorpet. Läsa kan han, det har han lärt i ungdomen. Ingen läste så bra utan att staka sig en enda gång och med så hög röst som han på husförhören.

★Ibland om kvällarna går han fram till väggbokhyllan och tar ner postillan, Sibylans spådom eller bibeln. Hustru hans sitter där och spinner, medan han högläser. Barnen sover. Då och då skriver han brev åt folk som har dålig handstil. Framåt våren och sommaren kommer äldsta dottern, som är gift med en lantbrukare i Valla, och hälsar på. Hjälper sin mor med lite av varje.

Ja, så går livet mot sin afton. Dag läggs till dag, år till år...

Emil och jag väntar på honom ibland; att han ska komma nerifrån ån mekd med sin gäddfånst. Eller att Emilia ska stiga ut ur stugdörren och bjuda oss på en tår kaffe... Men ingen av dem kommer. De har varit döda i snart tre kvarts sekel. Den siste soldaten i trakten och hans hustru. Men soldattorpets grundstenar finns kvar. Man ser dem tydligt i det tufsiga gula fjolårsgräset. Emil brukar stega upp längd och bredd. Sju gånger tio alnar. Och där i hörnet måste eldhärden varit, där järngrytan hängde i sin kedja. Och här var fällbänken. Och där i fördjupningen norr om kammarn, matkällarn...

En fågel flyr ut det nakna krusbärsriset, och päronträdets rister sina knotiga grenar. Varje år bär det alltjämt frukt och i en hålighet i stammen häckar en kattuggla som så här i förvärstider låter höra sitt dallrande lockrop.

Det märkliga är att soldatens vapenkista av hittills outredd anledning hamnat uppe på Ekeby. Det sägs att den inte på nytt får flyttas, i så fall ska hemska olyckor drabba oss som bor däruppe i den röda gården. Så där står den under västerfönstret i Emils rum. Vapnen, uniformen är borta. Nu är den i stället till brädden fylld med vägritningar och kartor över traktens sjösystem.

MARGIT GEIJER